

DEBREGZENI FÜGGETLEN UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR: HELYBEN: EGY ÓRA 1 KORONA, NEGYEDÉVRE 3 KORONA, VIDÉKEN: EGY ÓRA 1 KORONA 50 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 4 KORONA 50 FILLÉR

PÁRTOKTÓL FÜGGETLEN
POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 49

Leleplezték az összeesküvést

A szerb vezérkari főnökhelyettes az összeesküvők élén — Egy horvát-szerb képviselő is részes a merényletben — A trónörökös pár tetemei Bécsbe érkeztek — Diplomáciai jegyzékváltás a szerb kormánnyal

Napról-napra kompromittálabb adatok jutnak napfényre, amelyek Szerbia szerepét a szarajevói merényletben igazolják. Szinte szenzációk azok a részletek, amelyek mint súlyosan terhelő vádak kiáltanak Szerbia ellen bosszuért.

Kétségtelen hiteles adatok alapján megállapították, hogy a merénylet összeesküvés eredménye s hogy a felbújtó egy szerb katonatiszt, *Pribicevics Milán őrnagy, a hírhedt Pribicevics-testvérek egyike s testvéreinek, Pribicevics Valér horvát képviselőnek, főrésze volt a merénylet előkészítésében.*

Pribicevics Valér neve még a horvát felségárulási perből ismeretes. Ekkor a bíróság hosszabb börtönbüntetésre ítélte, ezt azonban nem töltötte ki, mert a király megkegyelmezett neki. Kétségtelenül megállapították azt is, hogy az a hat komitács-bomba, amellyel a merénylők dolgoztak, a kragujeváci katonai arzenálban készült.

Az a föltevés tehát, amelyből a vizsgálat kiindult, hogy a merényletet szerb földön készítették elő, teljesen igaznak és helyesnek bizonyult. Ausztria és Magyarország trónörökösét és feleségét Szerbia gyilkolta meg.

A szerb vezérkari főnök szervezte az összeesküvést

Elfogták a harmadik tettest.

Szarajevo, július 2. A Szarajevótól néhány kilométernyire levő Ustipracsa községben szerdán délután két csendőr elfogta *Grades* Trifko, palei születésű 19 éves tanulót. — *Gradosé* volt, mint jelentették, a harmadik tettestárs s mint most a vizsgálat kétségtelenül megállapította, a harmadik bombát ő dobta. Így közvetlen tettestárs volt.

A nyomozás mindent megtett *Grades* kézrekerítésére. Ezt az embert hajszolták Szarajevo rendőrei és Bosznia egész csendőrsége, napok óta. Végre szerdán délután négy órakor telefonjelentés érkezett Szarajevoba elfogatásáról. A merénylet harmadik tettestét négy csendőr azonnal Szarajevoba szállította. Itt *Gerde* Ödön dr. kormánybiztos hallgatta ki először s kihallgatása a késő éjszakai órákig tartott.

Gradest, aki a palei szerb pap fia, két évvel ezelőtt kicsapták a gimnáziumból s azóta

vett részt a nagyszerb mozgalomban. A merénylő egyébként *töredelmes vallomást* tett és a vizsgálatot nyomára vezette a merénylet értelmi szerzőinek.

A merénylők vallomása.

Cabrinovics, aki eddig konokul hallgatott a merénylet értelmi szerzőiről, vallomásában csak annyit mondott, hogy neki *eltökélt szándéka volt a trónörökösöt meggyilkolni*. A börtön azonban megszólaltatta, és szerdán éjszaka a vizsgálóbíró elé akart menni. Midőn kívánságát teljesítették, ott *részletes vallomást* tett.

A másik merénylő, *Princip* is vallomástételre jelentkezett. Az izgalmak azonban annyira megviselték, hogy az éjszaka folyamán nem tudta elmondani vallomását, hanem megígérte, hogy csütörtökön mondja el vallomását. Kijelentette, hogy nem lesz tekintettel senkire sem. *Leleplezi büntársait s a rendőrség kezére adja az összeesküvők névsorát*. — Csupán annyit kért, hogy szerdán éjjel hagyják pihenni.

— *Az én életem nem ér egy fabatkát sem, — mondta az elkeseredett merénylő — azt akarom, hogy másé se érjen többet.*

Cabrinovics, aki az első merényletet követte el, a rendőrségen mostani vallomásában beismerte, hogy *Belgrádban bizták meg a merénylettel*. Beismerte továbbá azt is, hogy a bombát *Cigotól* kapta, akinek most már a teljes nevét is elárulta *Ciganovicsnak* hívják s a bombákat Belgrádban, a Slatni Morava korcsmában adta át neki. *Az átadásnál jelen volt Princip és Grabes is*. A bombákkal azután elmentek Sabacba, majd Szarajevoba. — A bombákat, összesen hat darabot, *Princip* őrizte.

Június 27-én, szombaton a három merénylő találkozott egymással. A trónörökös akkor már visszatért a hadgyakorlatról, ahol a merénylők nem követhették volna el tettüket, mert *Ferenc Ferdinánd* állandóan a katonaság között volt és nem férhettek volna hozzá. Szombaton megállapították, hogy vasárnap ismét találkoznak és ekkor majd szétosztják egymás között a bombákat.

A találkozás vasárnap reggel tíz órakor a Csumuria-utcában, *Vlenic* Gyuro cukrászüzletében meg is történt. *Princip itt mindegyik társának adott egy bombát és kijelentette, hogy meg kell halni Ferenc Ferdinándnak*. A

találkozóról eltávozóban *Cabrinovics* a *Cirkusz-téren* levő *Schrey* József vásári fényképészhez ment, ahol lefényképezte magát. A merénylő a fotografusnál már nagyon izgatott volt, gyakran kinézett az ablakon és annyira biztos volt abban, hogy senki sem tud tervéről, hogy még a bódé előtt álló rendőrtől sem félt.

Schrey többször megkérte *Cabrinovicsot*, hogy üljön egyenesen, de ez nem mert ki egyenesedni, mert félt, hogy akkor a fényképész észreveszi a kabátja alatt rejtetett bombát. Ezért idegesen rákiáltott a fotografusra:

— *Sietek, nem érek rá, kapjon le úgy, ahogy vagyok.*

A következő pillanatban kész volt a felvétel és alig egy-két pillanat múlva *Cabrinovics* már a *trónörökös autójára hajította a bombát*. *Princip* ezalatt a *Latin-hídnál* helyezkedett el és tőle husz méternyire, a *Ferenc József-utcában*, *Stern* Manó divatkereskedő üzlete előtt *Grabes állt a bombával*. Amikor *Princip* elkövette a gyilkosságot, *Grabes* látva, hogy a merénylet sikerült, a nagy zür-zavarban *letette a bombát a gyalogjáró szélére, elvegyült a tömegben és elmenekült*.

A rendőri nyomozás megállapította, hogy a merénylők szombaton egyáltalán nem tartózkodtak Szarajevóban. *Cabrinovics* *Vivián* lakott, *Princip* *Hadzsizsin*, *Grabes* pedig *apjánál*, *Paleban* tartózkodott. A bombákat Szarajevo közelében, egy vidéki városban rejtették el, ahol senki sem féltetett hozzájuk. Ma délelőtt egy vegyes bizottság ment ki a bombákért, hogy behozzák azt Szarajevoba. Ebben a pillanatban a rendőrség még maga sem tudja, hogy hogyan jutottak a merénylők Szarajevoba, amelyet elzártak az idegenek elől.

A merénylet értelmi szerzője.

Az éjjeli órákban valósággal megdőbben-tette a szarajevói hivatalos köröket a rendőrségnek az a szenzáció megállapítása, hogy a *trónörökös elleni összeesküvést Pribicevics Milán volt közös hadseregbeli főhadnagy, jelenlegi szerb őrnagy szervezte*. *Pribicevics* a horvátországi felségárulási pernek volt a fővádoltja és vele együtt a hónapokig tartó vizsgálati fogságot megosztotta öccse, *Pribicevics Valérián, horvát tartománygyűlési képviselő*. Mindkettőjüket súlyos börtönbün-

tetésre ítélte a bíróság, de királyi amnesztiát kaptak. Pribicevics Milán azóta Szerbiában élt, belépett a szerb hadseregbe, ahol őrnagyságig vitte fel és ezt a magas katonai rangját arra használta fel, hogy a szarajevói szerbek dinasztiaellenes törekvéseit előmozdítsa. Pribicevics a titkára a Narodna Obrana szervezetnek, amely a nagyszerb propagandát irányítja. Ezek a féktelen izgatók a monarchia ellen lázítottak és amikor már-már elkerülhetetlennek látszott a háború, összeköttetésbe léptek a komitácikkal, fellegyvezették őket és pénzzel látták el. Pribicevics őrnagy most a szerb vezérkari főnök helyettese.

Ma még titok, hogy hogyan került össze Pribicevics és Princip. A rendőrség a nyilvánosság számára semmi közlést sem tesz, annyit azonban megállapítottak hivatalosan is, hogy Pribicevics ajánlotta Principet a belgrádi Ciganovicnak, akit a legutóbbi háború alatt szerzett érdemei elismeréséül a szerb államvasutak főtisztviselőjének neveztek ki. Ciganovic és Princip azután megállapodtak a merénylet részleteiben. A bombákat Pribicevics Milán szerezte be a kragujeváci arzenálból. Pribicevics volt a feje az összeesküvésnek, de hogy kik voltak a banda tagjai, azt egyelőre sejteni sem lehet. A vizsgálat során elhangzott fontos vallomások azt látszanak igazolni, hogy a merényletről Pribicevics Valérián horvát tartománygyűlési képviselő is tud.

Eddig összesen 350 embert tartóztattak le, akiknek az a vétkük, hogy állítólag tudtak a merényletről. A nyomozás rendkívüli nagy energiával folyik és még a mai nap folyamán szenzációs letartóztatások várhatók.

Diplomáciai eljárás Szerbia ellen

Az osztrák-magyar felszólítás.

Berlin, július 2. A bécsi külügyminisztérium által tervezett diplomáciai lépésről írja a Berl. Tageblatt: A kormány saját méltóság-

gának tartozik azzal, hogy garanciákat szerezzen a szerb szomszéd lojalitása tárgyában a jövőre nézve. A belgrádi kormányhoz intézendő osztrák-magyar felszólítás, hogy vegyen részt a szarajevói merénylet nyomozásában, alapjában véve nem egyéb, mint appelláció a szerb kormány lojalitására. Pasics ur kormánya, ha bölcsen akar cselekedni, mielőtt megkapja a felszólítást, a legudvariasabb módon és a legnagyobb készséggel teljesíteni fogja azt. Ezzel egyáltalában nem szolgáltnak beismerést bünrészességéről, csak elismerné azt, hogy Szerbia földjén vannak olyan ellenőrizhetetlen elemek, amelyek ilyen sajnáltni való bűntényre képesek.

A cikk azonban a diplomáciai lépés bejelentésének módját riasztónak mondja, mint-hogy közölték, hogy a hadügyminiszterrel és a vezérkari főnökkel való tárgyaláson határozták el, mert ez azt mondaná, hogy ha Szerbia nem ad kielégítő választ, mindjárt lecsapnak rá. Szerbiának nincs oka és joga Ausztria-Magyarországot esztelenül provokálni a követelt vizsgálat megtagadásával.

Ha a vizsgálat arra az eredményre vezet, hogy a szarajevói bűntényt csakugyan Szerbiából irányították, úgy ez morális vád, a melyért Szerbiának helyt kell állnia.

Oroszország nem fog háborút viselni királygyilkosokért. Miklós cár ilyesmire nem kapható, egészen eltekintve attól, hogy Oroszország a nagy leszámolást csak a folyamatban levő fegyverkezés befejezése után tervezi. Mindezekért számolni lehet azzal, hogy Berchtold grófnak sikerülni fog érvényre juttatni akarátát.

A szerb kormány válaszjegyzéke.

Bécs, július 2. Tegnap megjelent a külügyminisztériumban Jovanovics Jovan szerb követ és jegyzékben tudatta, hogy a szerb kormány saját hatáskörében intézkedéseket fog tenni, hogy esetleges terrorisztikus merényletek előkészítését, amelyek magas személyek ellen irányulhatnak, megakadályoz-

za. Illetékes forrásból közlik velünk, hogy a szerb kormánynak ez a kijelentése nem kielégítő. Ha a szerb kormány tényleg támogatni akarja a monarchiát abban, hogy a veszedelmes üzemeknek vége szakadjon, alkalmat fognak neki nyújtani arra, hogy ezt tettekkel bizonyítsa be és garanciákat adjon arra, hogy ez a szándéka tényleg komoly.

Berchtold gróf külügyminiszter a szerb kormány jegyzékét ad referendum tudomásul vette.

A francia sajtó támadása.

Páris, július 2. A radikális lapok szépitgetik a szarajevói tragédia mögött rejlő motívumokat és felülnek annak a belgrádi mesének, hogy Ferenc Ferdinánd trónörökös a szerb nemzeti ünnepek legnagyobbját sértette meg.

A Journal des Débats cikke, amelynek címe „A szarajevói dráma és Ausztria ájulási rohama”, azzal vádolja Ausztriát, hogy maga ellen vadította féktelenségével a boszniai szerbeket. Azok a nagyravágyó politikusok, akik 1909-ben és 1912-ben Ferenc József császárt és királyt Szerbia fővárosának megszállására unszolták, ezt a merényletet nyilván ürügynek fogják kihasználni, hogy újból megindítsák aknamunkájukat, — így végződik a cikk.

A Temps szerint sem a szerb kormány, sem Szerbia népe nem felelős Ausztria gyászáért. Kétségtelen, hogy a vasárnapi merénylet összefüggésben van azokkal a feszültségekkel, amelyek az utolsó évek fejleménye nyomán támadtak s ezekért a feszültségekért Ausztria sem a szerb kormányt, sem a szerb nemzetet nem teheti felelőssé.

A koporsók utja

A holttestek Triesztben.

Trieszt, július 2. A Viribus Unitis hadihajó által ideszállított koporsókat Ferenc Ferdinánd főherceg és Hohenberg hercegnő földi maradványaival ma szállították partra, a város közönségének impozáns gyásznyilvánítása mellett. A közönség nemzetiségi és pártkülönbség nélkül eljött, megadja a végző tisztességet az elvetemült merénylet fenséges áldozatainak. Már a kora reggeli órák-

A trónörökös a nevelésről és a vallásosságról

— Ferenc Ferdinánd könyvéből —

Sehol annyi intim följegyzést nem találunk a trónörökös világfelfogásáról, az emberekről és a dolgokról alkotott véleményéről és ítéleteiről, mint naplójegyzeteiben. E napló néhány jegyzetét, melyekben a testi és szellemi nevelésről és a vallásosságról mondta el gondolatait a fenséges író, itt adjuk, bizonyítékul a trónörökös éles megfigyelő tehetségének és egészséges, elfogulatlan iudiciumának.

Mikor Indiában járt, Osospurban a maharadsza 12 éves fia a vivásban való ügyességét produkálja a fenséges vendég előtt, aki — összehasonlítván a fiatal herceg nevelését a hazai neveléssel — a következő pedagógia reflexiókat írja:

„A testi nevelés elhanyagolása egyrészt s a szellemi téren gyakran elcsúszott csak az emlékezetet terhelő követelmények másrészt, most éró generációnk fejlődését erősen veszélyeztetik s előidézői annak a sokféle testi nyomorékságnak, mely a fiatal állampolgárokat kinozza. Mindenesetre nehéz problémája a pedagógiának, hogy megtalálja a helyes, a tanuló emberiség átlaga alapján kiszámított arányt a testi és szellemi nevelés között és meg is érdemli az elismerést az utóbbi időknek nem egy, ezt célzó intézkedése. De az elérendő céltól még mindig nagyon messze vagyunk.

En egy racionális, a különböző korok és fejlődési fokozatoknak megfelelő testi nevelésének vagyok híve, nemesak egészségügyi, de etikai jelentőségénél fogva is. Mäskülön-

ben egyenlő körülmények között, egy testileg jól kifejlesztett, erős ember az élet nehéz, kritikus pillanatban sokkal jobban meg fogja állani a helyét, mint a túlzó szellemi ivergház-kulturának sajnálatraméltó fia, akik akkor kezdenek elhervadni, mikor legszebben kellene tenyészniök és virulniök. A klasszikusok még oly szuverén ismerete, a matematika legszubtilisabb titkainak tudása sem pótolják az életben ama tulajdonságokat, melyek az egész embert teszik. Ijúságunknak célirányos nevelése, úgy tetszik nekem, — megköszöntöm e véleményt, bár kiteszem magam a veszélynek, hogy reakcionárius allűrökkel fognak megvádolni! — még azon az áron sem lenne drágán megvéve, ha kissé a tudományos nevelés rovására is menne, mert hiszen ez nem okozza szükségszerűleg a szellemi nivó süllyedését, legfeljebb elodázza a részletes szellemi kiképzés idejét. Mens sana in corpore sano. . .

Ehhez az elhibázott, a fősulyt kizárólag a szellemi kiképzésre fektető nevelési módszerhez járul még a lakosság egyre szélesebb rétegeit betöltő ama törekvés is, hogy fiaikat magasabb tanulmányokra szánják, olyan törekvés, mely a paraszt fiát az apa ekétől, a becsületes iparos fiát az apai szerszámtól fosztja meg s így szaporítja a szellemi proletariátust, mely egyúttal többnyire testi is. Szociálpolitikusok és sorozóbizottságok sokat tudnának erről beszélni! . . .

A tengeren — a Singapore felé vivő úton — összegezi benyomásait Indiáról és főleg az ott látott vallási és szociális életről:

Kábitó keveredésben találjuk ott a különböző vallásokat s azok elágazó szektáit, így a kereszténység mindenféle hitvallását, a brahminizmust, buddhizmust, az izlámot és egyéb tanokat. A vallásos élet leggyengédebb vi-

rágai mellett ott van a nyers fetiszizmus, ott tenyésznek a vallásos élet valódi szörnyszülettei, mint a nyílt utcán borzalmas szertartásaikat végző fakírok, az utálatot keltő obscén ritusok és szokások s egyéb, rikkító örületek. Míg a nagyszerű művek és vállalatok, melyeket mély vallásos érzület leng át, minden nemes érzést életre keltenek bennünk, addig a pietásnak az a brutális hiánya, mely a halottakat elégeti és félig elsenesedve a vízbe dobhatja, iszonyattal tölt el és borzalmat kelt bennünk. India lakosságának milliói olyan szegénységben és nyomorban töltik életüket, a mely valósággal gunyja az emberi méltóság- nak s mely messze felülmúlja azt a mértéket, amit mi lehetők tartunk. Nyomorult lomb-sátrakban jönnek világra, vegetálnak és hunynak el egész nemzedékek, melyeknek nyomora annál rikkítóbban tünt fel, mert szemben áll vele az a csillogó, buja gazdaság, melyben — az egykori fénynek és fenségnek romjaiból — a maharadszák és ráják udvarai dőzsölnek.”

Port-Kennedyben a vasárnap szentségéről nyilatkozik: „Itt ismerkedtem meg először, — kellemetlen ismeretség volt! — az angol vasárnapi munkaszünet tulzottan szigorú szabályaival. Hosszu gyalogséta után egy hotel terraszán sört akartunk inni. Am a fogadás kijelentette, hogy ez lehetetlen, mert — ugymond — ilyesmi vasárnap nyilvános botrányt idézne elő . . . Bármennyire hozzá vagyok is szokva, hogy tiszteltben tartsak minden vallási okokon nyugvó intézkedést, ez a szubtilis rigorozitás mégis — úgyhiszem — túlló a célon és indokolatlan is . . .

Es ezt az embert, aki ily elfogulatlanul gondolkodik, klerikálisnak állították be a magyar közvélemény előtt.

Kérem innen is, 1914. július 3.
hol a következő jelenség

ban a lakosság a város minden részéből és környékéről a város központi részeibe siettek és sűrű tömegben lepték el a rivát, a mólókat, valamint a kikötőben levő hajókat és egyéb járműveket. Az utvonalon mentén, amerre a halottas menetnek haladnia kellett, a közönség nagy tömegben várakozott a katonaság mögött. A kikötés helyén, a Molo San Carlon, feketével és arannyal díszített két ravatal volt felállítva.

Itt reggel 7 óra után összegyűltek a trieszti gyászvendégek. A tábornoki és tengerügyi kar *Haus* ellentengernagygyal élén jelent meg, jelen volt továbbá *Willenik* hajórajparancsnok, *Koudelka* tengerészeti kerületi parancsnok. A katonai és tengerészeti funkcionáriusok mögött a tisztikar küldöttségei foglaltak helyet. A tér jobb oldalán *Hohenlohe* helytartó, az állami és egyéb funkcionáriusok, az állami tisztviselők állottak. A riva mindkét partján rendkívül nagy számu egyesület és testület, valamint az ipari, hajózási, kereskedelmi és egyéb gazdasági ágak közintézményeinek képviselői voltak. A ravatal mellett haditengerészeti díszszázad állott. A római katolikus klérus *Karlin* trieszti püspökkel élén, valamint a többi felekezet papsága a ravatal előtt állott. A tér szélein mintegy keretet alkotva, a tanulóifjúság volt.

Röviddel nyolc óra után a hadizászlóba burkolt koporsókat a *Viribus Unitis* fedélzetéről a hadihajók döngő ágyuszava és valamennyi harang zugása közben tengerészal-tisztek *partra hozták*. A katonaság tisztelgett, a polgári közönség fedetlen fővel fogadta a koporsókat. A kíséret a koporsók mögött haladt a ravatalig. A koporsókat ravatalra emelték, mire *Karlin* püspök nagy egyházi asz-szisztencia mellett a beszentelést végezte. Is-mét felhangzott a hatalmas ágyuszó. A beszentelés után a koporsókat a halottas díszko-csikra emelték. A rengeteg koszorukat a hét készen álló kocsin alig tudták elhelyezni.

A gyászmenet előtt lovasrendőrcsapat haladt, következtek a koszorukocsik, a papság, ezután *Hohenberg* hercegnő, majd *Ferenc Ferdinánd* főherceg halottaskocsija. A kocsikat a megjelent személyiségek, egyesü-letek, testületek követték. A menet végén két gyalogsági század és egy csapat díszbeöltözött rendőr haladt. A katonai kíséretet *Hinke* vezérőrnagy állomásparancsnok vezette. A menet a lakosság sűrű sorfala közben haladt. Néma megindultsággal, fedetlen fővel nézte végig a közönség a menetet, mely a déli vas-uti pályaudvar felé haladt. A házakon minde-niütt gyászlobogó volt. Az utcai lámpák és a kirakatok lámpái gyászfátyollal voltak körül-veve és égték. Negyed tíz óra után a gyász-menet a déli vasuti pályaudvarra érkezett.

Trieszt, július 2. A déli vasut pályau-dvarának épületét majdnem teljesen elbo-ritotta a fekete drapéria és a sok fekete zászló. A koporsókat altisztek vették le a kocsiról és a perronra vitték, ahol újból beszentelés volt, mely után a koporsókat be-rakták a vasuti kocsiába és két kátafalkra helyezték.

Trieszt, július 2. 9 óra 45 perckor a halottakat vivő udvari különvonat elindult Bécsbe.

A koporsók Bécsbe érkeztek.

Bécs, július 2. Oriási gyászpompa várta a koporsókat a bécsi pályaudvaron. Valóságos népvándorlás volt már a kora esti órák-ban a vasúthoz. A pályaudvar bejáratát fe-kete posztóval vonták be s pazar virágdísz borította a pályaudvart. Este féltíz órakerkeztek meg a csapatok és *Scheuma* Balázs, *Vikulin* várparancsnok, *Krobatin*, *Georgi* minis-zterek, *Konrad* vezérkari főnök. Tíz órakerkezett *Károly Ferenc József* főherceg. Nem sokkal később tompa dobpergés jelezte, hogy a koporsók megérkeztek. A vonat be-rohogott, altisztek és udvari emberek siettek a kocsikhoz és a főherceg koporsóját az al-tisztek, a főhercegné koporsóját az udvari szolgák kiemelték a vagonból és a ravatalra tették, amely körül testőr-csapatok álltak őrt. A Hoffburg plébánosa beszentelte a halotta-

kat s ezzel a gyászmenet megindult a pályau-dvarról.

A menetet két udvari lovász nyitotta meg, utánuk haladt *Ferenc Ferdinánd* nevét viselő ulánus ezred egy-egy osztálya, utánuk az ud-vartartás tisztviselői, azután halottas kocsi alabárdosok és testőrök sorfala között, majd a kamarások. A gyalogcsapatok az utvonalon sorfalat állottak. *A közönség közül igen sokan zokogtak, sirtak.*

Amikor a menet a Burg elé ért, a katonák fegyverbe léptek.

A főszertartásmester a Burgban átvette a koporsókat, amelyeket beszentelték és át-vitték a Burg-kápolnába, ahol ravatalra he-lyezték. A főherceg koporsójául a császári hercegi cimert, rajta katonacsákó és kard, a főhercegné koporsóján pedig fehér keztyű és legyező volt. A főherceg koporsója előtt pár-nán ott voltak a kitiintetési.

Beszentelés után a koporsók kulcsait *Montenuovo* főudvarmester vette át és ezzel a gyászszerterítés ma véget ért.

A százezrekre menő tömegben minden ol-dalról zokogás, sírás hangzott föl.

Vilmos császár nem jön a temetésre.

A Magyar Távirati Iroda jelenté *Potsdam-ból*: *Vilmos császár könnyű indispozíciója miatt lemondott a bécsi utról.*

Külföldi királyi családok tagjai a bécsi temetésén.

Bécs, július 2. A trónörökös-pár holttes-tének holnap délelőtt a Hoffburg plébánia-templomában való ünnepélyes beszentelésén részt fognak venni *Henrik* porosz herceg, a királyi család tagjai, *Albrecht*, *Albrecht Fülöp*, *Albrecht Jenő* és *Ulrich* württembergi herce-gek és *Alfonz* bourboni herceg nevével. *A trón-örökös-pár gyermekei Chlumetzben maradnak és csak szombaton reggel érkeznek Bécsbe. Vilmos császárt, egy berlini híradás szerint, könnyű indispozíciója akadályozza abban, hogy eljőjön a temetésre.*

Konstantinápoly, július 2. A *Tanin* jelen-tése szerint *Jussuf Izzedin* trónörökös ma el-utazik Bécsbe s a szultán képviselőjében részt-vesz *Ferenc Ferdinánd* trónörökös és *Hohen-berg* hercegnő temetésén.

Miért nem viszik az árnyakat a bécsi temetésre?

Bécs, július 2. *Mária Terézia* és *Mária Annunziata* főhercegnők tegnap este *Chlumec* kastélyba indultak, hogy a meggyilkolt trón-örökös-pár gyermekeit, akik nagynénjük-nél, *Chotek* Henrietta grófnőnél időznek, Bécsbe hozzák. Ma este visszatértek a főhercegnők. A trónörökös gyermekei egyelőre *Chlumec kastélyban maradnak nagynénjük-nél és nem vesznek részt a temetésen*, mert attól tartan-ak, hogy nagyon felizgulnak és gyermeki fá-i-dalmuk kitérésével megzavarják a hivatalos gyászszerterítést. Hogy a gyermekek azután hol fognak tartózkodni, azt még nem állapi-tották meg.

Bécs, július 2. *A trónörökös árvái csu-pán az artstetteni temetésen vesznek részt.* Ez azért történt így, mert a fiatal hercegnék *nem tudtak megfelelő helyet kijelölni a Burg templomában.* Azt nem akarták, hogy vala-hol hátul a hercegek sorában foglaljanak he-lyet, a *spanyol* etikett szerint pedig a főherce-gek és főhercegnők padjában nem lehetett ne-kik helyet adni. Hogy ezt a dilemmát elkerül-jék, azt határozták illetékes helyen, hogy *a fiatal árva csak az artstetteni temetésen ve-gyenek búcsút szüleik koporsójától.*

Burg Ferdinánd, az egykori József Fer-dinánd főherceg pnteken este Bécsbe érkezik és szintén csak az artstetteni temetésen vesz részt.

Bécs, július 2. *Mária Terézia* és *Mária Annunziata* főhercegnők visszaérkeztek *Chlu-metz*ből.

A parlament képviselői a temetésen.

A képviselőház ma délelőtt rövid ülés-t tartott, melyen *Beöthy* Pál elnök előterjesz-

tést tett az iránt, kik képviseljék a Házat a trónörökös temetésén. Javaslatára *Beöthy* Pál elnöklésével a következőket delegálták a bécsi deputációba: id. *Erdélyi* Sándort, *Khuen-Hé-derváry* Károly grófot, *Zichy* János grófot és *Pejacsevich* Márk grófot. — Hozzájuk csat-lakoznak a főrendiház képviselői *Jósika* Samu báró elnök, *Széchenyi* Bertalan gróf alelnök, *Szmrecsányi* Lajos egri érsek és *Desséwffy* Aurél gróf.

A királyi proklamációja

Bécs, július 2. Beavatott udvari körökben híre jár, hogy *a király a temetés után proklamációt intéz a monarchia népeire*, amelyben megemlékezik a meggyilkolt trónörökös-nek nagy érdemeiről és önfeláldozó köteles-ségtudásáról.

A proklamációban külön fejezet vonatko-zik *Károly Ferenc József* főherceg új méltó-ságára, akiről, mint a trón közvetlen váromá-nyosáról igen melegen szól.

Berchtold gróf közös külügyminiszter tegnap majdnem egy óra hosszat tartó kihall-gatáson volt *Schönbrunban* a királynál. Az audienciát a szarajevói vizsgálat eredményé-vel, a bécsi kabinetnek Belgrádban teendő lé-pésével és a királyi proklamációval hozzák kapcsolatba.

Debreczen részvéte

A debreceni gyászistentiszteletek.

Kovács József polgármester a gyászi-szistentiszteletekről a következő tájékoztatást adta ki:

Értesítés.

Ö cs. és kir. Fensége *Ferenc Ferdinánd* trónörökös Ur és Fenséges Hitvese *Hohenberg Zsófia* hercegnő tragikus elhunytá alkalmából *folyó július hó 4-ik napján,*

szombaton a reformátusok nagytemplomában reggeli 8, a római katolikus templomban és az aut. ort. izraelita templomban (Pásti-utca) reggeli 9, a görög katolikus templomban (a gyászmisét *Miklóssy* István püspök ur ce-lebrálja) délelőtt háromnegyed 10, az izraelita templomban (Deák Ferenc-utca) délelőtt 11 óraker és

folyó július hó 5-ik napján

az ágostai hitv. evangélikus templomban dél-előtt 10 óraker gyászsistentiszteletek tartat-nak, miről tisztelettel értesítem.

Gyülekezés a városháza közgyűlési ter-mében reggel 7 és fél óraker.

Debrecen, 1914. július hó 2-án.

Kovács József,
polgármester.

Megjelenés fekete szalon öltözékben.

Az elhunyt trónörökös-pár temetése alkal-méból tartandó *református* gyászsistentisztelet folyó hó 4-én, szombaton reggel 8 óraker fog megtartatni a nagytemplomban. Ez alkalom-ra a résztvevő lelkeket ez uton is meghívja a szolgálatot teljesítő lelkeszi hivatal. A gyász-imát *Baltazár* Dezső dr. püspök, soros lel-kész fogja tartani.

Az ágost hitv. ev. egyház a következő ér-tesítést bocsátotta ki:

Egyházi főhatóságunk rendelkezése értel-mében az ágost. hitv. evang. templomban a bünnös merénylet áldozatául esett *Ferenc Fer-dinánd* trónörökös ő fenségéért és nejeért gyászsistentisztelet *folyó hó 5-én vasárnap dél-előtt 10 óraker* lesz. Midőn ezt becses tudomására hozom, meghívom Cimet és az alája rendelt hatóságot a közös gyászban való rész-vételre.

Debrecen, 1914. július hó 2.

Materny Lajos,
főesperes-lelkész.

A debreceni izraelita hitközség előljáró-sága a következő meghívást adta ki:
Megdicsőült *Ferenc Ferdinánd*

LEGUJABB

trónörökös ur öfensége és fenséges hitvese Hohenberg Zsófia hercegnőnek lelki üdvéért 1914. évi július hó 4-én, szombaton d. e. 11 órakor a Deák Ferenc-utcai izr. templomban tartandó gyászistentiszteletre tek. címzettet tisztelettel meghívjuk. Debrecen, 1914. július 2-án. Az elnökség.

A gyászistentisztelet sorrendje:

1. 16. zsoltár éneklése.
2. Gyászima.
3. Hánoszen tsuo.

Kérem: A tek. hitközségi képviselőtestületi tagok kéretnek, hogy a Fenséges halottak iránti kegyeletből a gyászistentiszteleten okvetlen megjelenni sziveskedjenek.

A rendőrség tilalma.

A városi tanács intézkedéseket tett, hogy a temetés napján mindennemű zenélés betiltassék. Erre vonatkozóan most Jeney Miklós főkapitányhelyettes a következő rendelkezéseket tette:

A rendőrfőkapitányság a város összes kávéházaiban, vendéglőiben, korcsmaiban és minden más nyilvános helyein a temetés napján, azaz f. hó 3-án, pénteken a zenélést, továbbá orfeumi, kabaré, mozi, cirkuszi előadásokat és minden más nyilvános mulatságot, bálók, táncestélyek megtartását betiltja, illetve azok megtartására engedélyt ki nem ad s ezúton figyelmezteti a város összes nyilvános és mulatóhely tulajdonosait és engedményeseit, hogy a tilalom ellen vétők nemcsak a halottak emléke iránti kegyeletet sértik, de szigorú büntetéssel is sújtatnak.

Jeney, s. k.,
rendőrfőkapitány helyettes.

A külföld részvéte.

Rio de Janeiro, július 2. A kamara tegnapi ülésén az elnök megemlékezett az osztrák-magyar trónörökös-pár ellen elkövetett merényletről, mire a kamara az osztrák-magyar monarchiának részvétét fejezte ki a katasztrófa alkalmából.

Melburne, július 2. Az ausztráliai szövetségi állam főkormányzója a szarajevói katasztrófa alkalmából táviratilag fejezte ki Ausztrália benső részvétét Ferenc József császár és király s az uralkodóház gyászában.

Szofia, július 2. A Bolgár Távirati Iroda jelenti: Az itteni lapok Ferenc Ferdinánd főhercegnek és nejének halálhírét fájdalmas részvétellel fogadják. Csak egy ruszofil irányzatú lap volt annyira izléstelen, hogy azt írja, hogy a merényletben a szlávság szempontjából kedvező jelet látnak.

Tüntetés a szerbek ellen.

Zára, július 2. Metkovic kerületből jelentik, hogy a horvát lakosság tüntetéseket rendez a szerbek ellen. Fort Opus községben a görög keleti kápolnát erősen meg rongálták. A hatóságok intézkedéseket tettek további kihágások megelőzésére.

Szarajevo, július 2. A vidékről érkező és ma délelőtt érkezett jelentések szerint az országban most már mindenütt teljes rend és nyugalom van.

Zágráb, július 2. A zágrábi horvát nyomdászegyesületben a zágrábi rendőrség tegnap este házkutatást tartott. A zágrábi lapok jelentése szerint ez a házkutatás azért történt, mert Cabrinovics, a szarajevói merénylő egy idő előtt Zágrábban is dolgozott mint szedő és tagja volt a nyomdászegyesületnek is, amelynek az elnöke Lazarevics Jován, annak idején bele volt keveredve az emlékezetes montenegrói bombamerénylet ügyébe.

Eszék, július 2. A múlt éjjel mintegy ötven fiatalemberből álló csoport zajosan tüntetett a szerbek és a szerb-horvát koalíció ellen. Maximovics dr., az elhunyt Brankovics patriárka vejének palotája előtt volt a tüntetés a legerősebb. A tüntetők több ablakot bezúrtak, majd a királyi élettelésével és a szerbek abcugolásával elvonultak. A rendőrség végül szétszórta a tüntetőket, mire helyreállt a rend.

Ujabb leleplezések.

Szarajevo, július 2. Cambrinovic vallo-mása alapján ma letartóztattak hat diákokat, akik bevallották, hogy a merénylet előtt Belgrádban voltak Pribicevicnél, aki revolvereket és bombákat adott át nekik, hogy öljék meg Ferenc Ferdinánd trónörökösöt.

Belgrádba Pribicevic fölszólítására mentek, aki a boszniai szerb diákokhoz fölhívást bocsátott ki.

A bombákkal és revolverekkel fölszerelve a város különböző pontjain elhelyezkedve vár-ták a trónörökösöt.

Diktatura Boszniában.

Szarajevo, július 2. A diktatura teljes erővel életbe lépett. A lapoknak nem adnak ki semmi fölvilágosítást, több újságíró kiutasítottak, a közlemények csak cenzurával jelenhetnek meg.

Tüntetés a szerb követ ellen.

Szarajevo, július 2. A szerb követ házán kitűzte a szerb zászlót s melléje egy keskeny

kis gyászszalagot tett. Ezt a lakosság észrevette és követelte, hogy nagy gyászfiatallal vonják be a zászlót, vagy eresszék félárbocra. Oriási tömeg verődött össze, amely tüntetni kezdett a szerb követ ellen, majd egy szerb zászlót hoztak és azt ott elégették folytonos szidalmak között.

Rendőrök jöttek, akik a tömeget visszaakarták szorítani. De nem lehetett. A tömeg azt kiáltotta a rendőrök felé:

— Miért véditek ezeket a szerb gyilkosokat?

Amikor pedig néhány katonatiszt jött arra, azokat lelkesen megélezték.

Az árvák ellátása.

Bécs, július 2. A király elhatározta, hogy Ferenc Ferdinánd árváinak olyan évi apanázt ad, hogy olyan háztartást vezethetnek, mintha atyjuk élne.

Károly Ferenc József trónörökös és felesége megjelentek a királynál és kijelentették, hogy az apanázt ők is fizetik.

Kiadják Mezei Béla kauciójának a felét

Debreczen közgyűlése

Három napos tanácskozás után ma fejezte be a törvényhatósági bizottság nyári rendes közgyűlését. Mélyreható viták előzték meg a határozatokat, amelyek közül azonban nem jelenti a kérdéses ügy befejezését, mert az ellenkező részen már is készen állanak a felebvezésekkel.

A közgyűlés lefolyásáról tudósításunk a következő:

A jósázigazgatói állásra vonatkozóan Vargha Elemér dr. tanácsnok ismertette a tanács javaslatát, hogy e tanácsnoknak ne gazdasági oklevele, hanem jogi képzettsége legyen.

Pettko Ernő dr. helyteleníti a tanács javaslatát.

János Zoltán azt tartja helyesnek, ha ez állásra gazdasági és jogi képzettséggel is pályázni lehessen.

Vargha Elemér dr. rámutatott arra, hogy a városnak nincs gazdálkodása, földjei bérben vannak s így inkább jogi képzettségre van szükség.

Domahidy Elemér főispán: Jánosi indítványa elfogadható.

János Zoltán fölszólalása után a közgyűlés az ő indítványát fogadta el.

Kimondta a közgyűlés, hogy a műszaki tanácsnoki állás szervezését, miután az 20,000 korona több kiadást okoz, a költségvetéssel tárgyalják. A kulturatanácsnoki állás képesítésére vonatkozóan Freund Jenő dr. és Vargha Elemér dr. tanácsnok hozzászólása után kimondta a közgyűlés, hogy a kulturatanácsnoknak jogi vagy középiskolai tanári oklevéllel kell bírnia.

Zöld József jegyző ismertette a háziszemét fuvarozására vonatkozó szabályrendelet-tervezetet. Józsa Vince és Freund Jenő dr. hozzászólása után a közgyűlés az ügyet levette a napirendről.

Vargha Elemér dr. ismertette a postapalota mellett tervezett utcanyitási ügyét. Az utca nem valószínűsíthető meg, mert a Schaffer-féle alapítványi telket utcanyitásra nem engedti át. Bejelentette még a tanácsnak, hogy a kereskedelemügyi miniszter a postapalotának más telekre való elhelyezését nem kívánja, így az ilyen irányban megindított ügyet le kell venni a napirendről. A közgyűlés így határozott.

Elfogadta a közgyűlés a tanács előterjesztését a homokkerti vasutnak a Szabó-Kálmán-utcán át kiépítésére vonatkozóan létesített megállapodások árgyában. Elfogadta azután a tanács előterjesztését a kocsiároló ügyében. A tanács javasolja a 100 holdas bérlet átadását.

Márk Endre azt kívánja, hogy a tanács egy éven belül tegyen előterjesztést a kisállomás kihelyezésére.

Than Gyula szívesen és örömmel támogat minden kulturális és gazdasági kérdést, de ezt nem tudja támogatni, mert nem látja a tároló létesítésében a nagy közgazdasági hasznot. Fontos és szükséges a kisállomás kitelepítése, mert az mai helyén igen sok szerencsétlenségnek, panaszoknak oka. Indítványozza, vegyék le a napirendről az ügyet s hozzák a tároló ügyét junktimba a kisállomás kitelepítésével.

János Zoltán a tároló nagy hasznát fejtegeti és bizonyítja be s ellenzi, hogy a kisállomás kitelepítését a tárolóval kapcsolatba hozzák, sőt egyáltalán tárgyalják.

A közgyűlés a tanács javaslatát fogadta el.

A Debreczen-nyirbátori vasut nagyerdei sinjeinek kihelyezését is a megállapodások szerint és Bernhárd Sándor pótlásaival elhatározta a közgyűlés.

Tudomásul vette a Kossuth-szobor föllállításáról és leleplezéséről szóló jelentést és azt, hogy a szobor — minden költséget beleszámítva — 198,645 korona 49 fillérbe került. Fenmaradt még 8000 korona, amelyet térrendezésre rendelt a közgyűlés. Elrendelte a rendőrségi palota építkezésénél elérhető megtakarítás terhére a Ghillányi-laktanya átalakítását rendőrségi istálló céljaira. Megbizta az e célra kiküldött bizottság, hogy a nagykölcson fölvételének előmunkálatait továbbra is teljesítse. Tudomásul vette, hogy a Csapó-utca rendezésének ügye a minisztériumban van s így az most nem tárgyalható. Kertész Imre bérlete szerződését 8850 korona hasznbér mellett meghosszabbította. Ugyancsak meghosszabbította Fésüs Lajosné hasznbérletét is, végül engedélyt adott néhai Hutflész Kázmér örökösének, hogy az elhunyt hasznbérleti szerződését Sinay Ferenc püspökladányi lakosra ruházhassák át. Az Urkocsis Egyesületnek a szokásos évi versenydíj összegét megszavazta.

Javasolta ezután a tanács, hogy Mezey Béla szinigazgatónak 40,000 korona biztosítékából 20,000 koronát adjon ki azzal, hogy ezt 1915. október 1-ig négy részletben visszafizetni tartozik.

János Zoltán a javaslatot nem fogadja el és az esetben ha kisebbségben maradna, kéri ellenző szavazatának jegyzőkönyvbe vé-

Keresi újság 1916. évi
10. kötetű jelzést

1914 július 3.

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

6

telét. Emlékezteti a közgyűlést, hogy amikor Ditrői Mór 40,000 korona névértékű, de börzei árfolyam szerint 32,000 korona járadék-kötvényét kifogásolták és föltétlenül szük ségesnek találták 40,000 korona letételét. Beöthynél tekintettel vállalkozása nagyságára már 50,000 koronát s Mezei Bélnél 40,000 koronát állapítottak meg. Azért történt ez, mert ekkor már rendelkezésre állottak a Zilahy-rezsim adatai, amelyek szerint a város a 20,000 korona biztosítékon felül még 27,000 koronát fizetett rá a színházra. Ez a mostani igazgató, akinek javára ép azt hozták föl, hogy művészi szempontból ugyan szürke és jelentéktelen ember, de pénzügyi tehetség és vagyonos ember, most azt kéri, hogy a rossz viszonyok miatt és mert nyári állomás nincs, adják ki biztosítéka felét. Azt mutatja ez, hogy vagyoni viszonyai rosszabbodtak és ezért kér kölcsönt a várostól. De ha már most közben nem tudja befejezni a debreceni szent, akkor itt is 20,000—25,000 koronát fizethet rá majd a város. Tudjuk, hogy Mezei biztosítékul díszleteit kötötte le. De ez keveset ér. Láttuk, mikor eladták a Zilahy-féle díszleteket.

Magoss György dr.: Hiszen ugyanazok a díszletek vannak.

Jánosi Zoltán: Mezei hirdett híres díszleteiről nagyon sokszor láttuk, hogy tisztán Zilahy-féle díszletek. Nagyon keveset hozott, vagy csináltatott ő s amit hozott is erre a színpadra azok kicsik. Könnyű ígérni, de nehéz azt be is váltani.

— De a társulata . . . — hangzott egy közbeszólás.

Jánosi Zoltán: Arról jobb lesz nem beszélni. Az a hír is jár, hogy még szerződésai sincsenek. Mezei jóakarói között igen jól szituált emberek vannak, ha úgy szeretik Mezeit vállaljanak érte kezességet. Ha ilyet vállalnak, szívesen kölcsön adják a kért összeget.

Freund Jenő dr. kéri, tekintsék a rossz viszonyokat. Mezei peches ember, a nyári állomásának közönsége katonaság és ezeknek nem szabad most színházba járni. Segítsék Mezeit, mert ő Debrecen áldozata.

Herczegh János: Ha olyan biztos pénz és jó barát, irjanak alá neki egy váltót.

Révi Nándor dr. a kérés teljesítését javasolja, mert nincs pénze Mezeinek, ha volna, nem jönne ide kérni. Bizonyosan a társulat megszervezéséhez kell a pénz. Biztosítéknak kéri a bérletek közijegyzőleg leendő lekötését.

A közgyűlés ezzel a föltétellel a kölcsönt megszavazta.

Több kérvény és felelkezés elintézésére során a homokkerti kisbirtokosság kérésére törölte az építési szabályrendelet 110. §-át, amely az előkertes építkezést rendeli el.

A város épületeinek vízvezetéki felszerelésekkel ellátása ügyében beadott felelkezés elutasítása mellett jóváhagyta a tanács határozatát.

Itt Jánosi Zoltán fölszólt a kisiparosok érdekében, hogy azok kapják a munkát és rosszallást fejezte ki, hogy tekintélyes, nagy sullyal bíró törvényhatósági bizottsági tagok, kik vállalatokban vannak benn ide ajánlatokkal jönnek. A tisztviselőkre ez akaratlanul is befolyást gyakorol. Tiltakozik az ellen, hogy az ilyen felelkezéseket a tárgysorozat végére teszik, amikor a közgyűlési tagok már elmentek s így a tanács, amely többségben van és amely minden jog- és igazságérzék ellenére, még egyszer bíraskodik abban az ügyben, amelyben már határozott, megszavazta.

Domahidy Elemér és Freund Jenő dr. tb. főügyész magyarázatai után a közgyűlés elfogadta a tanácsi javaslatot.

Helyt adott a közgyűlés Steiner Jakab állatorvos felelkezésének és neki 1000 korona fuvarállományt állapított meg.

Szabadságolásokat, kegy- és nyugdíjazási ügyeket intézett el még a közgyűlés, a mely ezzel három napi tanácskozás után este fél nyolc órakor véget ért.

Hogy nevelnek összeesküvőket a magyarországi szerb diákokból?

— Egy gimnázista levele —

A megdicsőült trónörökös pár gyilkosa egy maturált diák volt, akit Belgrádban neveltek a monarchia legnagyobb csapására. — Belgrádban nem a szerb paraszt, hanem a szerb intelligens fiatalok kell. A fanatikus, az éhséget és nélkülözéseket tűrni tudó, könyveket faló, kótyagos fejű és tüzes szemű, vad véri ifjú, akinek kezébe lehet nyomni a Browningot: eredj, lödd le az osztrák-magyar monarchia trónörökösét, mert az a te álmáidnak megrontója, ő áll utjába, hogy Dusan birodalma, Nagy-Szerbia ismét az Adriáig terjedjen.

Tesics Szvetonik, az aradi főgimnázium most érettségét tett tanulója Belgrádból levelezőlapot írt Aradra. Erdélyi Károly nevű barátjának írt. Tesics, egy aradmegyei kisbirtokos család sarja, Aradon végezte a gimnázium nyolc osztályát, tehát teljesen magyar nevelésben részesült, már amennyire az iskola a szülői ház mellett bárkinék is magyar nevelést adhat, akire nacionalista agitáció ráteszi a kezét. Belgrádban, mint ezt maga Tesics elmondotta pajtásainak, van egy kulturális egyesület, amely igen gazdag és figyelemmel kíséri a szerb ifjuságot tanulmányai, fejlődése közben. Igen sok pénztük van és ezt arra használják fel, hogy a magyarországi szerb ifjuság lelkében ébren tartásuk Szerbiához tartozandóságukat. Minden magyar tanintézetben érettségét tett fiatalembert számon tartanak, névjegyzéket vezetnek róluk és egy pillanatra sem bocsátják ki kezeik közül azt a 18—19 éves fiatalembert, aki életének ebben a korszakában temperamentumos, idealista és minden teoria számára fogékony agyvelővel bír. Az „még nem tudja megkülönböztetni a jót a rossztól”, mint az irás mondja „és ezért a szive viaszablájára az írja be a gondolatait, akinél a stílus van!”

Az a belgrádi kulturális egyesület, amelynek úgy látszik, az ifjuság tanítói és nevelői közt is vannak segítő társai, az érettségét tett fiatalembert kiviszi a szünidőre Belgrádba és ott megismerteti őket a nacionalista vezérekkel, ápolja hazafias érzésüket és ébrentartja bennük Szerbiához tartozandóságukat. Fáradságot és költséget nem kímélve, az ellátást ő fedezi. Pénz van elég. — Ha egyszer aztán a kezeik közé került és szemben állanak vele, színről-szinre látják, munkába veszik.

Ennek a munkának vannak fokozatai, bizonyára a személy és annak képességei szerint. Egyszerre nem lehet senkiből Principet nevelni, arra nincs is szükség. Ebből a példányból, ebből a szoboralakból elég egy is. A monarchia trónörököse nem olyan, mint Sándor szerb király, hogy egy egész generalstaab kelljen az elpusztításához.

A belgrádi kulturegyesület az idomításba vett ifjút sem neveli egyszerűen anarkistává. Egy kicsit beljebb kezdi, mint ezt Tesics Szvetoniknak Aradra írt soraiból olvasható.

— Az előbb ebédtem a trónörökös-sel. Ebben az igazi keleti városban meg lehet ismerni a valódi demokráciát. Miniszterek ülnek közönséges polgárokkal.

Az aradi gimnázium abiturien diákja együtt ebédelt a trónörökös-sel! Azzal a trónörökös-sel, akinek a vállára néhány napja Péter király ráarkta a felelősséget a szarajevói merényletért, amelyet az ő királyi vérhez szokott szaglószerve sem bírt meg. Nem akart „mitriecken”, elment betegnek egy „belföldi” fürdőre. A trónörökös együtt ebédelt az aradi Tesics Szvetonikkal és ebben az ártatlan, ebben a demokráta cselekedetben csak nem fog valaki megütközni. Aztán ott vannak a miniszterek is, „akik közönséges emberekkel ülnek együtt”, ezek viselik az ebédelés királyi tényéért a felelősséget. Valóságos alkotmányos ebéd, miniszteri ellenjegyzéssel.

Tesics Szvetonik soha életében sem fogja elfelejteni ezt a belgrádi kirándulást. Pénzbe nem került, megismerte a valódi demokráciát, együtt ebédelt a trónörökös-sel és a minisz-

terekkel. Az ebéd alatt bizonyára kikérdezték az állattanból, a sferikus gömbháromszögtanból, és az Ohm-féle tantételből. Földrajzi tudománya iránt is érdeklődtek és bizonyára meg is botránkoztak a demokráta miniszterek, mikor arra a kérdésre, hogy melyek Nagy-Szerbia határai, felelmi nem tudott az aradi ifjú. Remélhetőleg megtanították rá. — Hír szerint a szerb uraknak kitünő metodusuk van a földrajz tanítására. Egy Browning-pisztolyt kell elsűtni és ennek a világitásánál láthatók Nagy-Szerbia határai.

Birák tisztelgése az új törvényszéki elnöknel

Dr. Kesserü Lajos válasza

Dr. Kesserü Lajos főügyész helyettesnek a debreceni törvényszék elnökévé történt kinevezése nemcsak Debrecen társadalma körében, de első sorban a város birói karában keltett nagy örömet. Ez érthető is, mert az új elnök szeretetreméltó, előkelő műveltségű egyénisége a debreceni törvényszék birói karával való érintkezését fogja föllötte kellemessé tenni, nagy jogász tudása pedig új méltóságának ad tartalmat és kölcsönöz díszet.

Ez a körülmény a könnyű magyarázója annak a kedves meglepetésnek, amelyben ma az új elnök kitünő személyét részeltette a törvényszék és járásbírók birói kara. A törvényszék birói és jegyzői kara ugyanis ma délelőtt tisztelgett dr. Kesserü Lajosnál, bár az új elnök kinevezetése után megkérte a törvényszék birói karát, hogy melőzzék el a tisztelgést.

Bolváry Lajos törvényszéki bíró vezette a birói és jegyzői kart az elnök elé. A szónok kifejtette, hogy nagy örömkre szolgált dr. Kesserü kinevezetése, a akinek egyéniségét, rátermettségét jól ismerik.

Dr. Kesserü Lajos meghatottan mondott köszönetet a tisztelgésért. Örül, hogy — bár kérése ellenére — megjelentek nála s együtt látja azt a kiváló birói kart, amelyvel együtt fog ezután dolgozni. Megvallja őszintén, hogy eleinte nem lelkesedett azért az eszméért, hogy elhagyja a neki annyira kedves ügyészi pályát, amelyhez sok kellemes emlék köti, de később hozzászólt ehez a gondolathoz s most már örül új állásának, új feladatainak, mert táplálja a reménység, hogy karöltve fog dolgozni bírótársaival és a barátságot, amelyet az ő érzése a személye és a birói kar között fennállónak sug, még szorosabbá fűzheti. Nincs idő arra, — ugymond — hogy most programot adjon, csak arra kéri kartársait, hogy ajándékozzák meg bizalmukkal és bármily irányú közleni valóikat nyílt őszinteséggel tárják fel előtte. Bizik abban, hogy támogatásukat nem vonják meg tőle és boldog lesz, ha az igazságszolgáltatás nagy érdekeinek, valamint birótársai érdekének szolgálatára lehet.

A meleg szépségű, őszinte hangú beszédet élénk eljenzéssel fogadták a jelenvöltek.

Dr. Kesserü Lajos — mint értesülünk — nyolc-tíz nap mulva foglalja el hivatalát.

VÁROS ÉS MEGYE

— Hitelesítő közgyűlés. Domahidy Elemér főispán a három napos közgyűlés jegyzőkönyvének hitelesítésére e hó 4-ének, szombat délután 4 óráját tűzte ki.

HIREK

— Dr. Átányi József hivatalában. —

Igyártó Sándor dr. táblaelnök utóda a debreceni kir. főügyészi székben, dr. Átányi József, tegnap előtt foglalta el hivatalát. Az új főügyész már megkezdte a vizsgálatot a debreceni kir. főügyészség területén működő ügyészségeken.

— **A vasúti jog rendes tanszéke.** A Műegyetem tanácsa azt a meghívást intézte dr. Barthos Andor kereskedelmi miniszteri tanácsoshoz, hogy a jövő iskolai évben rendszeresen tartson előadásokat a vasúti jogból, amely a főiskola előírt tantárgya. Dr. Barthos, aki nagyrabecsiülts szakember és a vasúti jogról írott számos tanulmánya a külföldön is elismerést szerzett a nevének, eddig tudvalevőleg mint magántanár tartott előadást a Műegyetemen a vasúti jogból.

— **Svéd huszárörnagya a Vilmos-huszároknál.** Tegnap óta egy érdekes egyenruhájú, szokatlanul nehéz aranszűtségekkel elhalmozott dolmányu huszártsiszt vonja magára a figyelmet Debrecenben. Az idegen tiszt *Byrger Stael von Holstein*, az ötödik svéd huszárezred őrnagya, akit hadügyminisztere azért küldött Magyarországra, hogy tanulmányozza a magyar huszárság katonai kiképzését. A svéd őrnagy a közös hadügyminiszter engedélyével jár tanulmányútján. Három hónapig marad itt s a debreceni 7-ik Vilmos huszárezredhez nyert beosztást tanulmányidejére. Ez alatt az idő alatt részt vesz az ezred gyakorlatain s a legénység gyakorlati oktatásában.

— **Új ügyvédek.** Aczél Jenő dr. és Békés Kálmán dr., a debreceni jogász-társadalom kiváló tehetségű, rokonszenves tagjai, tegnap letették az ügyvédi vizsgát a budapesti ügyvédvizsgáló bizottságok előtt.

— **Titokzatos repülőgép a nagyváradi vár felett.** Nagyváradról táviratozzák: A nagyváradi várnak tegnap nagy szenzációja volt. Reggel hét óra tájban egy idegen katonai aeroplán jelent meg a vár fölött, amely már több ízben körül repülhetett, mire az egyik őrszerevett, aki a kapott szigorú utasítások szerint, rá is lőtt repülőgépre. Ez azonban legkevésbé sem zavarta a légi utast, aki hirtelenében néhány száz méterrel magasabbra emelkedett s tovább keringett a vár fölött. Az őrszerevett dőrejeére fegyverbe állott az őrség, amely azt hitte, hogy közelebről lesz dolga valamely ellenséggel, azonban amikor megpillantották a légi utast, megelégedtek azzal, hogy értesítették a helyőrség parancsnokát, aki saját autójára illesztett három tisztet és ezekkel üldözőbe vette az aeroplánt. Az aradi úton folyt egy darabig a hajszá, míg az aeroplán hirtelen lecsapott a láthatáron és eltűnt az üldözők szemei elől. Valószínűleg észrevette, hogy üldözik és hirtelen, hatalmas ivben alábbszált. A katonaság kémet sejtett a légi utasban és így telefonon megkereste a rendőrséget, hogy intézkedjék a környékbeli hatóságoknál, az esetleg leszálló aviatikus le tartóztatása iránt, de ennek megtörténtéről mindez ideig nem érkezett hír.

— **Szüilők figyelmébe.** Szeptember elsején megnyílik Budapesten a Rákóczi-ut 30. szám alatt a Székely-féle előkelő Urileány Otthon, amelyben gondos meleg otthonra találunk uricsaládok leányai, akik a továbbképzés végett Budapesten tartózkodnak. Az otthon minden modern kényelemmel fel van szerelve. Érdeklődőknek prospektust szívesen küld a vezető és tulajdonos, Székely Bauer Ilona.

— **Balesetek.** Ma délután a Csapó-utcán egy szekér elütötte Mácsi Lajos 35 éves debreceni lakost. A szekér kerekei a lábát eltörték Mácsinak, akit a mentők beszállították a kórházba. — Pál János 12 éves fiút a Külsővásártéren elgázolta egy biciklista. A fiút súlyos belső sérüléseivel a kórházban ápolják.

— **Pénzkrízis Szerbiában.** Éppen a legjobbkor érkezik a hír, hogy Szerbiának nincs pénze. A szerb nemzeti bank ezüstkontingensének kimerülése folytán kénytelen volt a váltóeszkömpot, valamint a belföldi pénzintézeteknek való hitelezést jóformán teljesen beszüntetni s a jegybank intézkedése nagy izgalmat keltett az országban s valóságos pénzkrízis tört ki. A kormánytól azt követelik, hogy a jegykontingenst emelje, eddig azonban a kormány nem tett semmiféle lépést. S nem is igen tehet olyat, ami az ország üres kasszáját megtölthetné. Annál kevésbé lehet érteni, miért hánykolódik hát Rácorszag, mint a polturás malac garasos kötélén. A maga emberségére nem támaszkodhat, kiére támaszkodhat tehát? Azéra a hataloméra, amelynek rubeljei egyre gurulnak a délszlávok koldustarisznáiba.

— **A sport a debreceni honvédeknel.** Ujabbán a honvédség és a hadsereg legénységének képzésében nagy szerepet játszik a sport. A hadvezetés rájött arra a tapasztalatra, hogy a rendszeres sportolás ellenállóképesebbé, kitartóbbá és ügyesebbé teszi a legénységet. Különösen három sportágban igyekeznek kiképezni a bakákat. Igy a távgyaloglásban, kitartó futásban, az úgynevezett távfutásban és a footballban. Nemrégén a debreceni 61. gyalogezred is részt vett a nagyváradi távgyalogló versenyben. Kisebb versenyeket, trenirozó gyakorlatokat ugyszólván naponta végez a debreceni 3-ik honvédgyalogezred legénysége kitünő tisztjel vezetése mellett. Ma öt kilométeres távfutást rendeztek, melynek végpontja a laktanya volt. A bakák teljes felszereléssel, huszonnyolc kilogramnyi teherrel vettek részt a versenyben, amelyben pénzjutalmak voltak kifizetve.

— **Donó Árpád Durazzóban.** Aradról jelent tudósítónk: Donó Árpád volt székkudvari csendőrhadnagy, aki mint ismeretes, megölte hitlenségén ért feleségét, Porzsolt Zsuzsannát, s akit az esküdtszék fölmentett, most végre ambiciójának megfelelő teret talált. A felmentő ítélet után Donó Miskolcra költözött apjához, akinek segítségével irnoki állást kapott a városnál, száz korona havi fizetéssel. Itt olvasta a volt főhadnagy, hogy a Kuria egymásután semmisíti meg az esküdtszék felmentő ítéletét olyan ügyekben, ahol az esküdtek gyilkost mentettek fel, s tudta, hogy a Kuriánál az ő ügyét is az új esküdtszéki törvény alapján fogják tárgyalni, aminek következtében szinte lehetetlen-ség gyilkosokat fölmenteni. Ezt a véleményét megírta volt ügyvédjének, Marsieu Jusztin dr.-nak, és homályosan azt is közölte vele, hogy leghelyesebb volna, ha elhagyná Magyarországot. Ezt az elhatározását most megvalósította és Durazzóba utazott, ahol Wied Vilmos fejedelem csapatába állott. Innen kapott ma levelezőlapot tőle Marsieu dr. amelyen Donó azt írja, hogy legközelebb részletesen beszámol durazzói szerepléséről.

— **A hölgyközönség figyelmébe.** Az összes raktáron levő nyári újdonságait az előre haladott időny miatt mélyen leszállított árakban árusítja: Frank Sándor női divat és fehérműi cég. Piac-u. 69. Telefon 12-56.

APOLLO

Ma, pénteken

országos gyász miatt nincs előadás.

Holnap, szombaton

Fixirozzák a feleségem
Karinthy Frigyes
uj szkecece.

— **Az országúton elfogott cigánykaraván.** Szerdán délelőtt a nyulási baromvásártéren szolgálatot teljesítő lovasrendőrökhez jelentkezve szaladt egy tanyasi ember:

— Tessenek jönni, mert amott az országúton nyargal egy csomó cigány, akik a mikepércsi tanyában fosztogattak!

A lovasrendőrök az országúton porfelhőt vettek észre, a tova rohanó cigányok szekere okozta. Két lovasrendőr sarkantyuba kapta lovát és vágatva indult a menekülők után. Pár perc alatt utólérték őket; két szekéren ültek a férfiak, nők és gyermekek s a szekerekhez tizenkét ló volt kötve. A karavánt bevitték a rendőrségre, ahol megállapították, hogy a Kolompár- és a Balog-familia tagjait fogták el. Átkutatták a szekereket s egy csomó rongy és szalma alatt vadonatúj ágyneműt, mordályokat és forgópisztolyt találtak. A lovak járhatlevei sem egyeztek. A nyomozás során megállapították, hogy a karaván csak fenyegette a tanyai lakosokat, de nem követett el ott büncselekményt. Ellenben Mikepércsről jelentették, hogy Pusztai Pál földműves udvarából fényes nappal párnákat loptak el a cigányok. A délután folyamán elfogták Kolompárék többi tagját: Rostás Demeter, Jakab Miklós, Jakab Antal, Rostás József, Rostás Róza, Jakab Margit és Jakab Teréz vályogvetőket. A cigányok a lovak eredetéről nem tudtak felvilágosítást adni, a csendőrség azonban megállapította, hogy azokat Bihar- és Békés-megyéből lopkodták össze, négy gazdálkodótól. Minthogy Hajdumegyéből is loptak lovakat és fosztottak ki tanyákat, a nyomozást tovább folytatják a cigányokkal, akiket a debreceni rendőrségen felügyelet alá helyeztek.

— **Halálozások.** A debreceni állami anyakönyvi hivatalban ma a következő halálozásokat jelentették be: Seres Lászlóné ref. 66 éves, Tóth András ref. 63 éves, Ló Imre r. k. 2 hónapos, Sándor Jánosné ref. 34 éves, Bukovenszki Ilona r. k. 2 hónapos, Szabó István r. k. 33 éves.

— **Elegáns girardi-kalapok** Frank Testvéreknél a vármegye-háza mellett.

— **Sollingeni acél-zsebkések,** ollók, borotvák, borotváló-készülékek és kellékek a legolcsóbban Mentze áruházában.

Közoktatás

— **Beiratások a kereskedő társulati polgári fiúiskolában.** A beiratások július 1., 2., 3. és 4-én d. e. 9—12-ig és délután 3—5-ig lesznek. A beírásnál 6 korona felvételi díj, negyedévi tandíj 17 korona 50 fillér és a vallásdíj fizetendő. A más fajta iskolából átlépni szándékozók most iratkozzanak be, hogy a felvételi és különbözeti vizsgálatra vonatkozó utasításokat kell időben megkaphassák. A tandíjkezdvezményi folyamodványokat július 10-ig kell beadni.

— **Beiratások a felső kereskedelmi és a női iskolában.** A beiratások június 30. és július 1., 2., 3. és 4-én lesznek, délelőtt 11—1-ig és délután 5—6-ig. A beírásnál 30 korona beirásdíj és a negyedévi tandíj 50 korona, valamint a vallásdíj fizetendő. Új tanulóknak a polgári vagy középiskola 4. osztály elvégzéséről szóló, a születési és újraoltási bizonyítványt kell bemutatniok. Helybeli tanulóknak és volt tanítványainknak is csak abban az esetben biztosíthatunk helyet, ha július 4-ig beiratkoznak. Előjegyzésnek helye nincs. A tandíjkezdvezményi folyamodványokat július 10-ig kell beadni.

— **Beiratás.** A debreceni nyilvános m. polgári fiúiskolában (Csapó-utca 58.) a jövő tanévre szóló előzetes beiratások d. e. 9—12-ig eszközöltetnek.

— **Az izraelita polgári leányiskolában** a jövő tanévre szóló előzetes beiratkozások július 1., 2., 3. és 5-én délelőtt 9—12-ig tartanak az iskola igazgatói irodájában, Deák Ferenc-utca 8. Az igazgatóság.

Kérem levelem 1914. július 3-án
 hol a következő jelölés

!! TEJELADÁS !!

Sóspusztán felállítandó 80-100 darabból álló tehénészetben októbertől termelendő tej megvételére ajánlatokat kér
Zlinszky János birtokos, Bpest, Lónyay-u. 13/a.

Sztojikai

Erdély bérceiből fakadó természetes gyógyhatású ásványvíz, melyet a leghíresebb egyetemi tanárok és orvosok ajánlanak, kapható minden fűszer-, csemege- és ásványvízkereskedésben.

Helybeli kizárólagos egyedárúsítás

KONTSEK GÉZA

kereskedésében, hol mindég friss töltésben és előnyös árban kapható,

Gyomorhajónál csodahatású, cukorbetekeségeknek speciális gyógyszer. Borral vegyítve igen kellemes és egészséges.

A legolcsóbb és legjobb borviz.

THURZÓ-FÜRED.

A dell Szepességnek egy remeke ősi fenyvesek közepette.
 Vasúti állomás Gölnözbánya. 572 méter.
 Posta és távirat helyben.

Elsőrangú klimatikus gyógyhely !!

Vizgyógyintézet, vizkurák, inhalációk, diétás kurák, nap- és szabad fürdők, villanyozás és massage. Mindennemű idegbajok, légzési, emésztési, vérkeringési, anyagcsere és más egyéb bajok ellen. — Igen védett hely, állandóan nyitva, szép tavaszi időjárással. Kétféle konyha és olcsó ellátás. Gyomor, hólyagok, cukorbetegségek részére külön diétetikus konyha orvosi felügyelet alatt. Első és utóidényben 30 százalékos, július elejétől 6 hetes tartózkodás után 60 százalékos árengedmény. Szobák egész idényre olcsó átalányban bérelhetők. Állandó fürdőorvos **Jadár József dr.** Prospektussal szolgál a FÜRDŐIGAZGATÓSÁG.

Valódi brünni szövetek

az 1914. évi tavaszi és nyári idényre

Egy szelvény 3.10 m. hosszú teljes férfitruhához (kabát, nadrág, és mellény) elegendő, csak	szelvény 7 kor.	szelvény 10 kor.	szelvény 15 kor.	szelvény 17 kor.	szelvény 20 kor.
---	-----------------	------------------	------------------	------------------	------------------

Egy szelvényt fekte szalonruhához 20.— K-ért, szintegy felöltősövet, turistabőrt, selyemkamarát, női kosztüm szöveteket stb. gyári árakon kaphat, mint megfizethető és szolid cég mindenütt ismert posztógyári raktár

Siegel-Imhof Brünn.

Minták ingyen és bérmentve.

Az előnyök a melyeket a magánvevő élvez, ha szövetkészletét közvetlen Siegel-Imhof cégtől, a gyári piacton rendel meg, igen jelentőségek. Szabott, legolcsóbb árak. Örökös vállalatok. Minták, ingyenes kiszállítás, még a legkisebb rendelésnél is, teljesen friss árban

1167—1914. vh. sz.

Árverési hirdetmény.

Dr. Nagy Zoltán debreczeni ügyvéd által képviselt Kereskedelmi és Iparbank r.-t. végrehajthatónak végrehajtást szenvedő elleni 200 korona tőke, ennek 1913. év augusztus hó 1. napjától járó 5% kamata és eddig összesen 98 korona 74 fillér perköltség erejéig, mennyiben időközben részfizet és törént, annak betudásával, a debreczeni kir. járásbíróóság 1914. V. VI. 190. számú kiküldő végzése folytán a végrehajtást szenvedőnél 1914. évi február hó 11-én bírósággal le- és felülfoglalt és 2110 koronára becsült ingóságokra az árverés elrendeltetvén, annak — a felülfoglaltatók követelése erejéig is, amennyiben azok törvényes zálogjogot nyertek — Debreczenben, Verbóczy-utca 12. sz. a. leendő megtartására **1914. évi július hó 6. napjának d. e. 1/211 óráját** tűzöm ki, amikor a foglalás alatt levő butorok ésegyéb ingóságok, a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Debreczen, 1914 június hó 16-án.

Gáll Vilmos, kir. bírósági végrehajtó.

DEBRECZENI BUTORKÉSZÍTŐ :: ASZTALOSOK SZÖVETKEZETÉNEK

BUTORRAKTÁRA

Debreczen, Hunyadi-utca 17-19. sz. (Demetrovics-palota.)

Szabad bemenet.

Minden társadalmi osztály részére megfelelő butorok !! !! !!

Szolid árak!

Kedvező fizetési feltételek!
 Telefon: 968.

LUBLÓFÜRDŐ

kiterjeft fenyveserdők között.

Szénsavas vasas (pezsgő) és meórfürdők.

Vasas források, főltte dusak szénsavban, ivó- fürdő- és területi gyógymód. Kétféle hatású verszegénység, az idegrendszer idült bántalmainál, szívbántalmaknál, általános gyengeségnél, súlyos betegségek, testi és szellemi túlerőltetés után, különösen pedig női bajoknál. Pormentes, védett fekvés (556 m.) Állandó fürdőorvos Dr. Orffy Lajos budapesti nőorvos. Kényelmes modern lakások. A vendéglő illetve konyha Weber E. vezetése alatt áll. Finom konyha. Figyelmes kiszolgálat. — Fénzőrendszer. — Posta- és táviratállomás.

Első- és utóidényben tetemes árkedvezmény.

Bővebb felvilágosítással szolgál és képes prospektusokat küld az uradalmi fürdőgondnokság Lublófürdőn (Szepesmegye.)

Ragyogó fehér a fehérnemű

— egy 1/2 órai főzés után —

persil
 önműködő mosószerrel

Jótállás mellett ártalmatlan! Chlor nélküli! Kelézés nélküli! — — Dörögölés nélküli!

„PERSIL“ megkíméli a fehérneműt, azt kazánban főzve fehér lesz, mintha a nap sugarak a szabadban fehérítették volna. — — Gyár:

GOTTLIEB VOITH, WIEN, III/1.

Mindenütt kapható!

PALMA az elasztikus cipősarok
 figyelje meg TARTÓSSÁGÁT

Üzemnagyoobbitás folytán

nyomással:

- 1000 szines jóminőségű boriték K 3-60
- 1000 finom fehér boriték . . . „ 6-—
- 1000 félv üzleti levélpapír . . . „ 7-—
- 1000 szines levelező-lap . . . „ 5-20

Egyéb nyomtatvány is elegáns, modern kivitelben, hasonló olcsó árak mellett

HOFFMANN és KRONOVITZ

KÖNYVNYOMDÁJÁBAN

DEBRECZEN, PIACZ-UTCZA 49.

DONOGÁN ÉS SOMOSSY

„ CZÉBNÉL „
DEBRECZEN,
 Kistemplombazár

Napernyők

Gyermekruhák

Harisnyák

Tricók

!! nagy választékban !!

Eredeti Mayfarth-féle

törvényileg védett

„HERKULES“

bor- és gyümölcs-sajtók

Elsőrendű gyártmány

Viznyomásu bor- és gyümölcs-sajtók

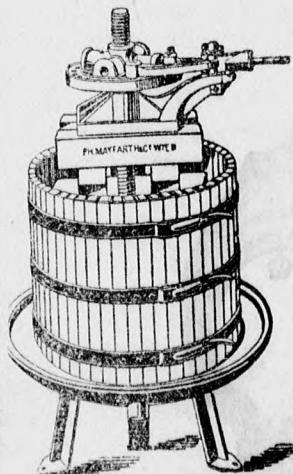
Felül nem mult!

Szőlő- és gyümölcs-órlók, szüretelő berendezések

MAYFARTH PH. ÉS TÁRSA

gazdasági gépgyár

Bécs (Wien) II. Taborstrasse 71.

Árjegyzékek ingyen.

Képviselek kerestetnek. Különleges gyártás, sajtók és borászati készülékek számára.

Tíz szóig 50 fillér, azontul minden szó 5 fillér, a legkisebb hirdetés 50 fillér. ::

APRÓ HIRDETÉSEK

Vastag betűből szedett minden szó 10 fillér. Apróhirdetések előre fizetendők.

Vidékről
apróhirdetéseket legcélszerűbb postautalvánnyal feladni. Az apróhirdetés szövege a postautalvány szelvényén élér. — Zárt levélben is lehet; akkor a hirdetés ára levélbélyegben csatolandó.

Apróhirdetésre
telefonon felvilágosítással nem szolgálunk.

Jellegés leveleket
csakis kell igazolás ellenében ad ki a kiadó hivatal.

A Debreceni Független Ujság
telefon számai:
Szerkesztőség 3-39
Kiadóhivatal 3-39 és 18
Nyomda 18

Levelezés

Jellegés levélnél a hirdetés száma is kéretik.

Urinó
200 koronát kér kölcsön. „Kölcsön” jellegre írjanak a kiadóba.

Különtéle

Poloskairtást
NÁNÁSSY ISTVÁN
legsikeresebben végzi a Máv. vasutak poloska és féregirtója. Kérem 849. számú telefonon felhívni. Évi kezelést és megvizsgálásokat is végez. Levélbeli megrendeléseket kérem. Folyadék mérgek kapható. Postakert Gyár-utca 6.

Isr. urinónél
kitűnő kóser koszt kapható bentékezésre vagy kihordásra is. Arany János-utca 16. sz. alatt.

Karlsbadba
utitársul urinót keresek, ki szintén odautazik. Cim Miklós-utca 31.

Hölgyeim!

Egyszeri próba meggyőzi, hogy szeplőt, májfoltot, pattanást, vimmedlit, minden bőrruhságot az országghírű ártalmatlan Matild-arckenőcs, krém és szappan okvetlen elmulasztja. Ha nem, árát minden kibeszélés nélkül visszaadom. Semmi rizikó, próbálja meg. Kapható minden gyógyszer-tárban és drogériában. Főraktárak: Jóna és Jóna és Tóth Béla utóda Kubek Tisza-palota. 2736

Lakás

Kiadó
teljesen új épületben egy és két szobás uri lakások. Kishegyesi-ut. 15. Jóvizű kut.

3 szobás
kerti urilakás, egész éven át lakható, azonnal kiadó a Széchenyi-kertben. Fémipariskola.

Kiadó
gargon lakás. Orvosnak, ügyvédnek igen alkalmas. Kossuth-u. 15.

Kiadó
csinosan butorozott különbejárattal utcai szoba. Kossuth-u. 35.

Pénzt kölcsönöz magánzó 5% mellett tisztességes embereknek 5 évi részletfizetésre (ingatlanra is). KROLL K. Berlin 29., poste restante

ELADÓ szőlőbirtok

rajta levő lakással, :: nagy betonozott pincével. :: Cim a kiadóhivatalban

Üzlet

TELI
holmik elrakásához naftalin, terpentín, rovaipor, dobánypor kapható a Deutsch üzletekben.

Falusy Károly
polgári és katonai cipész Debreczen, Csapó-u. 41. Készítek mindenféle sportcipőket, valamint orthopéd cipőket fájós és nyomorék lábakra. Raktáron tartok műhelyemben készült legjobb minőségű férfi-, női és gyermekcipőket.

SZEGEDI PAPRIKA-
különlegességek óriási raktára LINDENFELD J. JENŐ fűszer- és gyarmat-áru nagykereskedésében pénzügyi palota. Telefon 79. sz.

Adás-vétel

40 hektoliter
tisztán kezelt kerti bor eladó. Értekezhetni özv. Oláh Imrénénel, Széchenyi-utca 20. Ugyanott nagyobb mennyiségű ótörköly pálinka is eladó.

Befőttes
üvegek olesón eladók. Cim a kiadóhivatalban.

Ügyvédi
irodai nyomtatványok kaphatók Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdában, Piac-u. 49.

Kapucédulák
bármilyen felirással kaphatók a kiadóban

Egy
gőzkazán cséplőgéphez eladó. Szappangyár, Kül-sóvársártér 3. Ugyanott 15-20 darab 600-700 literes zsiros tölgyfa hordó darabonként 8-10 koronáért kapható.

Kar-u. 24.
számu ház eladó előnyös árért.

Egyermekkalapok
olesón kaphatók a Kalapgyár Simonffy-utcai üzletében.

Hajdusoboszlón
220 hold elsőrendű szántóföldem tanyaépületekkel több részletben is haszonbérbe kiadó. Dr. Fekete László, polgármester. Hajdusoboszló.

Intányos
árban eladó szép ebédlő, háló s konyhaberendezés. Értekezhetni Burgondia-utca 11.

Hajdu-
megyében eladó egy bolt, házzal és pálinkafőzdével együtt. Cim a kiadóban.

Labbéretti szabályzat
kiadó cédlulák bármilyen felirással kaphatók a kiadóhivatalban.

Makulatur papiros
kapható a kiadóban.

Egy
hálószoba-garnitúra eladó elköltözés miatt. Piac-u. 47.

KÖLCSÖN

sorsjegyekre, értékpapírokra és I-rendű vidéki takarékpénztári részvényekre
Konvertáltjelzálogra 140 K
Hazai sorsjegyre . . . 80
Osz. vörös kereszt s.j. 40
Olasz vörös kereszt s.j. 33
Erzsébet sorsjegyre . . 7
József . . . 10
Bazilika . . . 20
Magy. vörös kereszt s.j. 22
A kölcsön apró részletekben törleszthető. :: Ha sorsjeggyel bárhol zálogban vannak, úgy a letétjegy beiktatása ellenében a kölcsönt a fenti összegre fölemeljük. **Részletfizetésére vásárolt, de még ki nem fizetett sorsjegyeket kiváltjuk és rájuk fenti kölcsönt adjuk.**
A Debreczeni Kézizálog Kölcsönintézet Részv.-Társ. bankosztálya SIMONFFY-UTCZA 13. SZÁM. Teleron 298. Alapítási év 1878.

Mack'féle
KAISER-BORAX

Előkelő Toaletszer
Százazer családban használatban, finomítja és szépíti a bőrt, megvédelmezi minden időjárás ellen. Csak valódi piros kar-fonban à 15,30 és 75 fillér. Kaiser-Borax-Szappan 80 fillér. Tola-Szappan 40 fillér.
GOTTLIEB VOITH, WIEN III/1
Mindenhol kapható.

ELEKTROTECHNIKAI SZAKISKOLA

LABORATORIUMMAL
és
TANULÓMŰHELYVEL
kaposlatos.

Műszaki iskola az összes elektrotechnikai szakban és Gépépitményekben.

Mindazoknak, kik elektrotechnikusokká (gyári tisztviselőkké stb) elméletben és gyakorlatilag (2 éven belül) kiképezettni óhajtják magukat.

Felvétetnek: 14 évtől 20 éves korig. **Előképzettség:** megkívánatik 4 közép-, polgári, alsókereskedelmi vagy ipariskola sikeres elvégzése.

Igazgatóság: POZSONY, Széchenyi-utca, kívánatra ismertetést, prospektust és felvilágosítást készséggel nyújt.

HÁZTULAJDONOSOKNAK

Debreczeni labberszabályzat . . . 80 fillér
Házber-nyugtadnyvecske . . . 40
Házirend . . . 40
Kapucédula (minden helyiség részére) . . . 10
Üres lakás bejelentési lap . . . 10
Ismét kiadott lakás bejelentési lap . . . 10
Építés engedély iránti kérvény . . . 10
Lakhatási . . . 10 fillér.
.. ért darabonként kapható

HOFFMANN ÉS KRONOVITZ

könyvnyomdájában
DEBRECZEN, PIAZ-UTCZA 49.

Telefon 14. Telefon 14.

Megérkezett az új kőbányai sörgyár:

Fővárosi Sörfőzőr.-t. söre

Tisztelettel értesitem a n. é. vendéglős, italmérő, kereskedő és korcsmáros urakat, hogy a fenti serfőzde gyártmányainak palackozását, a legkényesebb igényeket kielégítő, villanyos üzemű, modern palack-sörfejtőberendezéssel lefejtve, megkezdtem és naponként friss fejtésű Márciusi, Király és Mátyás király sörökkel, ugyanezen sörökből hordókban is, álllok a n. é. vevőközönség rendelkezésére. A megrendeléseket szekereimen a legpontosabban házhoz szállítom és előzékeny kiszolgálásról gondoskodom. N. b. támogatásukat kérve, vagyok kiváló tisztelettel:

MÁRKUS JENŐ,
Debreczen, Hatvan-utca 30. sz.

Kérjünk kifejezetten **Dr. Dralle-t** és ügyeljünk arra, hogy ez a név az etiketten legyen.

Csak ez biztosítja és védi a számos utánzattól.

Kapható minden szakbavágó üzletben.

Georg Dralle, Hamburg és Bodenbach a. E.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában, Piac-utca 49., a főpostával szemben.